

Sarvad: Det er mig ikke nogen behagelig Sag at skulle tage Ordet imod den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgkreds (Rosensørn) og at føle mig tvungen dertil netop i Anledning af det smukke og hjertelige Foredrag, vi nys hørte af ham, hvilket jeg maa tilstaae baade gjorde Indtryk paa mig og paa en vis Maade glædede mig, kjøndt jeg var uenig med ham; men jeg maa dog tage Ordet baade imod ham og imod hans Foredrag. Den ærede Rigsdagsmand gik ud fra den Overbeviisning, at der i Grundlovens § 75 er lovet os en Kirkeforsatning. Han udtalte denne Overbeviisning paa mange Maader; den gik igjennem hans hele Foredrag, og han brugte endog engang det Udtryk, at det var et bestemt Grundlovsbud, men jeg er dog overbevist om, at dette ikke er hans Tanke. Han beviste ikke Rigtigheden af sin Mening, og jeg stiller imod hans Paastand en anden, nemlig den, at der i Grundlovens § 75 ikke staaer Andet, end at Kirkens Forsatning skal ordnes ad Lovgivningens Vej; der staaer ikke, at den skal ordnes enten ved een Lov eller ved mange Love; men der staaer kun, at den skal ordnes ad Lovgivningens Vej. Den ærede Rigsdagsmand indlød sig, som sagt, ikke paa at give noget Beviis for Rigtigheden af sin Mening, og jeg skal heller ikke trætte det ærede Thing med at give et udsørligt Beviis for Rigtigheden af min, saameget mindre, som jeg i en tidligere Rigsdag ikke alene, efter hvad jeg mener, udsørligen har godtgjort Rigtigheden af min Udtalelse, men — det tør jeg næsten sige — nigenbrivelig har godtgjort den. I det den ærede Rigsdagsmand gik ud fra den Opfattelse, som gik igjennem hele hans Foredrag, men som jeg fra mit Standpunkt umuligt kan gaae ind paa, fremkom han med flere Ytringer, som stode i nær Forbindelse dermed. Han krævede en Forsatning for Folkekirken, og han erklærede, at han ikke kunde deeltage i Lovarbejder angaaende den, saalænge der ikke var forudgaaet en kirkelig Forberedelse osv. Jeg skal imod ham tillade mig at erklære, at Folkekirken har en Forsatning, og Hjørnestenen i denne er, at der ikke kan skee nogen Forandring i den uden ad Lovgivningens Vej, hvormod den ikke er underkastet administrativ Vil-

kaarlighed. Folkekirken har altsaa en Forsatning; men om denne er, som den ærede Rigsdagsmand ønsker, er et andet Spørgsmaal. Det kunde dog vel være, at ligesaa mange Hoveder, ligesaa mange Sind, og at man derfor ikke saa let vil kunne blive enig om, hvilken Forsatning der er den bedste for Folkekirken. Den ærede Rigsdagsmand sagde, at han ikke kunde deeltage i Lovarbejder som dette, saalænge Folkekirken staaer forsvaerløs; men dette gjør den ikke; thi vi, Rigsdagen, ere dens Værn, og os paaligger det — hvad jeg ogsaa haaber, vi skulle have Magt til — at værne den imod vilkaarlige Overgreb, enten fra den ene eller fra den anden Side, at værne den imod, at ikke Alt gaar ad Lovgivningens Vej. Det ærede Medlem sagde, at han ikke kunde deeltage i saadanne Lovarbejder, naar der ikke var gaaet en kirkelig Forberedelse forud; men er en saadan ikke her gaaet forud? Ere ikke Rigsdagens Medlemmer tillige Medlemmer af Folkekirken eller staae de udenfor den? (Vil I: Nogle af dem!). Den ærede Rigsdagsmand siger, at nogle af dem staae udenfor den, og dette veed jeg fuldt vel; men her er Tale om Rigsdagen som Heelhed, og han vil dog vel ikke nægte, at det langt overveiende Fleertal af Rigsdagens Medlemmer bekjender sig til Folkekirkens Tro, det være sig nu mere eller mindre offentligt, mere eller mindre alvorligt; de ville ikke betragtes enten som udsatte eller som dem, der have udsat sig selv, og som altsaa ere udtraadte af den. Derfor mener jeg, at naar vi, Rigsdagens Medlemmer, tillige ere Medlemmer af Folkekirken, har Loven faaet en kirkelig Overveielse baade i Udvalget og her ved Forhandlingerne, thi den ærede Rigsdagsmand kan ikke — det fremgik desuden udtrykkeligt af hans Foredrag — betragte Geistligheden enten ubelukkende eller fortrinnsvis som hørende til Kirken og repræsenterende den. Have vi overhovedet en Folkekirke, en Kirke, der er Folkets Kirke, repræsenteres den af os, Folkets Repræsentanter, og dersom den ikke gjorde det, maatte jeg fra mit Standpunkt sige, at der ingen Folkekirke var, eller i det Mindste Intet, som fortjente et saadant Navn, fordi der da vilde være, hvad den ærede Rigsdags-